

III doroczna wojewódzka konferencja gospodarczo - leśna, w lasach dóbr „Sucha“ Juliusza hr. Tarnowskiego.

Z inicjatywy Krakowskiego Urzędu Wojew., dzięki nieustrudzonej pracy administracji dóbr suskich, odbyła się przed kilku tygodniami III doroczna wojewódzka konferencja gosp. leśna, tym razem w maj. Sucha, własność p. Juliusza hr. Tarnowskiego, połączona ze zwiedzeniem wzorowo zagospodarowanych lasów suskich oraz urządzeń przemysłowych.

Na konferencję przybyło zgórą 70 leśników i właścicieli lasów z całego obszaru woj. krakowskiego; reprezentowane były również i województwa: śląskie i białostockie. W szczególności zaś w konferencji wzięli udział: zasłużony nestor leśników polskich prof. U. J. dr Stanisław Sokołowski, naczelnik Wydziału Rolnictwa i Ref. Rolnych Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie p. Kazimierz Eustachiewicz, woj. inspektor ochrony lasów, p. Zdzisław Laskowski, Starosta Powiatowy Żywiecki p. Dr Zygmunt Döllinger, prezes Oddziału Krak. Polsk. Twa Leśn. p. Adam hr. Stadnicki, inspektor leśnictwa Krak. Izby Rolniczej p. inż. A. Mazaraeki, komisarze ochrony lasów oraz leśnicy powiatowi wojew. krakowskiego, właściciele lasów, jakoteż liczna rzesza leśników prywatnych.

Otwarcia konferencji dokonał osobiście właściciel dóbr suskich Juliusz hr. Tarnowski, wygłaszając z doskonałą swadą, pięknie ujęte powitalne przemówienie. Następnie przemawiał dyr. dóbr suskich p. inż. J. Pragłowski, szkicując cele i zadania konferencji, po czym wybrano przez aklamację prezydium konferencji z przewodniczącym prof. dr Sokołowskim na czele.

W toku obrad wygłoszono 3 referaty, a mianowicie: 1) udział większej własności leśnej w podniesieniu gospodarki lasów drobnej własności (ref. inż. A. Mazaraeki), 2) zagospodarowanie lasów systemem dra Wagnera (ref. inż. Chmielowiec, dyr. lasów z Krzeszowic), oraz 3) stosunek pasterstwa górskiego do leśnictwa (ref. inż. Wł. Kawecki, leśnik powiatowy z Żywca).

Po referatach rozwinęła się ogromnie ożywiona dyskusja, w której również, bardzo obszernie omówiono: niedawno wprowadzoną w życie ustawę o szkodnictwie leśnym, niezmiernie ważny problem zniesienia serwitutów leśnych, ochrony lasów drobnej własności, oraz zalesienia nieużytków górskich — (proj. p. Wł. Kępińskiego prezesa OTR Żywiec) — w okresie przeprowadzanej komasacji i przesiedlania ludności góralskiej na Pomorze i w Poznańskie, przez wykupno nieużytków na Skarb Państwa i zalesienie.

W ciągu drugiego dnia zapoznano uczestników konferencji z gospodarstwem leśnym dóbr suskich. Lasy suskie hr. Tarnowskiego stanowią obszar około 6.500 ha, z czego około 6.000 ha, to zachowane po dziś dzień przepiękne typy drzewostanów jodłowych i jodłowo-bukowych z domieszką świerka; pozostała reszta to typy drzewostanów świerkowych już pochodzenia sztucznego.

Zagospodarowanie lasów suskich dawnymi laty oparte było na systemie powierzchniowym z rębnią zupełną, wyrazem czego są dziś duże łączne partie kultur i młodników świerkowych pochodzących z odnowienia ręcznego. Dziś — dobra suskie cechuje gospodarka zrębami częściowymi Gayera, głównie zaś systemem smugowo-przerębowym dr Wagnera. Samosiewny sposób odnowienia drzewostanów, a zwłaszcza ceniolubnej, tak wartościowej dla lasów górskich jodły z domieszką buka i świerka, daje w lasach suskich pierwszorzędne wyniki; gęste naloty i podrosty jodły, buka i świerka są tego oczywistym pięknym dowodem. Idea — wyhodowania drzewostanów mieszanych o składzie rodzajowym typowych lasów dolno-reglowych, a zwłaszcza odpowiadających klimaksowi niższej części krainy dolno-reglowej — znajduje

w lasach suskich bardzo piękną realizację. W czasie zwiedzania lasów, krótki referat odnośnie zagospodarowania lasów suskich, wygłosił dyr. inż. P r a g ł o w s k i.

Intenzywność gospodarki leśnej nie tylko odzwierciadla się na terenie leśno-hodowlanym. Widowym jej znakiem jest również przemysłowanie lasów. Cały niemal etat drzewny przerabia się na własnym tartaku parowym w Suchej. Bezpośredni eksport na rynek holenderski, drewna sygnowanego „Sucha“, mającego zagranicą już swą bardzo dobrze ustaloną opinię, sprzedaż materiału bocznego przez własny skład oraz ekspozyturę w Krakowie, pracująca wydatnie w Suchej skrzynkarnia doskonale technicznie wyposażona, maksimum wycisku materiału drzewnego, własna elektrownia o napędzie turbinowym zasilająca miejską sieć elektryczną, wzorowa organizacja pracy — oto wielkie walory gospodarki leśnej dóbr suskich.

Rozwiązanie problemu socjalnego — to dzieło ze wszech miar zasługujące na uwagę i naśladownictwo. Urządzenie świetlicy robotniczej, wyposażonej w radio, gry towarzyskie, dzienniki i czasopisma ilustrowane — własna orkiestra i chór robotniczy, nadewszystko zaś serdeczny stosunek pracodawcy do robotnika, oparty na wzajemnym zaufaniu — to zjawisko tak piękne, a niestety tak rzadko spotykane. Dobra suskie winny stać się wzorem dla wszystkich tego rodzaju ośrodków przemysłowych.

Uczestnicy konferencji, z olbrzymim zainteresowaniem zwiedzali warsztaty pracy dóbr suskich, kierowane wprawną, fachową ręką znakomitego administratora i organizatora p. dyr. inż. Józefa P r a g ł o w s k i e g o.

W wyniku niezmiernie interesujących obrad konferencji, uchwalono następujące rezolucje:

1. Zjazd uznaje za konieczne wprowadzenie ustawowych ograniczeń odnośnie użytkowania drobnych lasów poniżej 30 *ha* obszaru. Wprowadzenie ścisłej kontroli nad handlem drzewem, ograniczenie w zakładaniu składów drzewnych, zaprowadzenie certyfikatów pochodzenia drewna oraz uregulowanie stosunków w spółkach leśnych drogą odpowiedniej ustawy;
2. odnośnie sprawy zalesiania nieużytków Zjazd wyraża pogląd, by nieużytki były wykupywane i zalesiane przez Państwo, przy czym zwraca uwagę na dogodny moment dla takiej akcji, przy sposobności przeprowadzania komasacji w połączeniu z kolonizacją;
3. wobec zalet gospodarki leśnej systemu dr Wagnera zwłaszcza zaś w gospodarstwach górskich, Zjazd wypowiada się za wprowadzeniem tego systemu z różnymi odchyleniami i przejściami zależnie od obecnego stanu lasu;
4. zebrani jednomyślnie potępiają pasienie po lasach, w szczególności górskich — bydła, a zwłaszcza owiec, tych najgroźniejszych szkodników kultury leśnej, domagając się równocześnie przystąpienia czynników powołanych do racjonalnego zagospodarowania pastwisk, polan i hal tych naturalnych terenów wypasowych owiec;

5. odnośnie opracowywania ustawy o likwidacji serwitutów, Zjazd stoi na stanowisku konieczności rychłego uregulowania sprawy wykupu, przy czym należałoby traktować okolice indywidualnie, zależnie od lesistości i warunków zbytu;
6. Zjazd podnosi, iż ustawa o szkodnictwie leśnym i polnym z 14. IV. 1937 r., spowodowała pogorszenie warunków w tej dziedzinie zwłaszcza przy większych kradzieżach, co winno być wzięte pod uwagę przy jak najrychlejszej nowelizacji tej ustawy.

Dwa dni spędzone w stylowych komnatach przepięknego renesansowego zamku suskiego, w nastroju o wyjątkowej serdeczności oraz typowo staropolskiej gościnności, dzięki wyjątkowym osobistym waltom właściciela dóbr suskich hr. J. T a r n o w s k i e g o — wywarły na uczestnikach konferencji niezatarte wrażenie. Zwiedzenie wspaniałego zamku suskiego, bogatej biblioteki z bezcennymi zbiorami i rękopisami, pod kierownictwem kustosa bibl. płk. dr J. S e r u g i, — wspaniałej kolekcji sztychów i rysunków oraz parku zamkowego, wypełniło resztę wolnych chwil.

Tok obrad jakoteż organizacja konferencji stała na bardzo wysokim poziomie; program dwu dni został opracowany przez gospodarzy z niesłychaną wnikliwością i drobiazgowością. Właścicielowi dóbr suskich p. Jul. hr. T a r n o w s k i e m u, należyne są słowa jak najgorętszej podziękności; urzędnikom administracji z p. dyr. inż. P r a g ł o w s k i m na czele, — słowa szczerego podziwu i uznania. „Darz — Bór“.